

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічний
Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри теорії та методик
дошкільної освіти

Леся Галаманжук
26 серпня 2025 року

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
(ГРУПИ РАНЬОГО ВІКУ)
ТА ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ**

Методичні рекомендації до проходження виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти (групи раннього віку) розроблено відповідно до змісту робочої програми, з урахуванням усіх видів діяльності здобувачів вищої освіти-практикантів та вимог щодо оформлення обов'язкової звітної документації в електронному (друкованому) форматах.

Розробники: Галина БАТАМАНЮК, кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри теорії та методик дошкільної освіти;
Катерина ДЕМЧИК, кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри теорії та методик дошкільної освіти;

Ухвалено на засіданні кафедри теорії та методик дошкільної освіти.
Протокол № 10 від «26» серпня 2025 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

Галина БАТАМАНЮК

ЗМІСТ

1. Перелік звітної документації та технічні вимоги до її оформлення.....	4
2. Нотатки до індивідуальної реалізації змісту діяльності здобувача вищої освіти під час виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти (групи раннього віку).....	5
3. Титульна сторінка папки з документацією.....	4
4. Таблиця розподілу балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти за виконану роботу та звітну документацію.....	9
5. Оформлення узагальненого щоденника практики та взірць його заповнення (А5).....	15
Зразок заповнення щоденника педагогічних спостережень (формат А4).....	16
5. Таблиця опису документації, яку веде вихователь дітей раннього віку	20
6. Зразок оформлення конспектів залікових форм організації життєдіяльності дітей раннього віку	21
7. Схема написання конспекту заняття	22
8. Титульна сторінка сценарію свята (розваги)	2
9. Схема написання сценарію свята (розваги).....	
10. Завдання з дитячої психології та вимоги до їх виконання.....	24
11. Титульна сторінка звіту.	28
12. Структура і зміст звіту про виконання завдань програми виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти (групи раннього віку).....	29
13. Циклограма рухливих ігор.....	3
14. Інструкція з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти	
15. Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, які направляються для проходження практики... Правила безпеки у разі надзвичайних ситуацій.....	33
16. Організація та проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка в умовах дистанційного навчання.....	36

1.Перелік звітної документації та технічні вимоги до її оформлення

1. Узагальнений щоденник (формат А5).
2. Опис розвивального середовища для дітей раннього віку у приміщенні та поза межами групи (+фото).
3. Короткий опис документації, яку веде вихователь дітей раннього віку (оформити у таблицю).
4. Світлина плану роботи вихователя на 1 місяць (у період практики) для аналізу. Опис структури та змісту плану(загальну кількість занять, кількість в день, вказати тематики, принцип планування тем і видів діяльності).
5. Матеріали для розміщення на веб сайті ЗДО (консультації, повідомлення на одну з актуальних тем розвитку дітей раннього віку, добірки поетичних творів, дидактичних ігор тощо). Матеріал може бути для батьків, дітей, педагогів.
6. Каталог наявного методичного забезпечення для дітей раннього віку в ЗДО (у групі і методичному кабінеті). Це можуть бути: література та педагогічна преса, методичні розробки, дидактичні та наочні посібники тощо. Підрозділом каталогу мають бути матеріали з інклюзивної освіти в ЗДО.
7. Конспекти ранкової гімнастики на свіжому повітрі (1) та у приміщенні (1).
8. Конспекти залікових занять (5 занять) з мовленнєвого розвитку (1), сенсорно-пізнавального розвитку (ознайомлення з предметним довкіллям і ознайомлення з природним довкіллям (2), з фізичного розвитку/валеології (1), з художньо-естетичного розвитку (1).
9. План проведення рухливих ігор на 1 місяць у вигляді циклограми.
10. Збірка ігор для сенсорно-пізнавального розвитку з урахуванням усіх його напрямків (дизайн довільний).
11. Конспекти прогулянок у I або II половину дня..
12. Картотека спостережень під час прогулянок на 2 тижні (вказати мету і фрагменти бесід, що використовувалися у роботі з дітьми).
13. Виконані завдання з дошкільної педагогіки:
 - усна форма роботи з батьками (конспект);
 - наочна форма роботи з батьками (опис або фото);
 - сценарій виховного заходу (свята чи розваги).
14. Конспект індивідуальної форми роботи, спрямованої на викорінення небажаних проявів поведінки дітей (впертість, вередливість, жадність, агресивність тощо) або конспект спільної ігрової діяльності /ситуації спілкування, спрямованої на адаптацію дитини до умов групи, ЗДО.
15. Виконані завдання з дитячої психології:
 - результати спостережень (бланки) за мовленням; предметною грою; проявами зародження самосвідомості; проявами пізнавальної активності; взаємодією з ровесниками; продуктивною діяльністю; побутовою діяльністю дошкільника;
 - продукти діяльності та їх аналіз;
 - психолого-методичні матеріали для роботи з дітьми та їхніми батьками
16. Виконане індивідуальне (творче) завдання (одне із поданого переліку) презентується на захисті практики під час звітної конференції.

Технічні вимоги до оформлення звітної документації

Набір	Комп'ютерний
Формат аркуша	А4.
Орієнтація аркуша	Книжна (за потреби допускається й альбомна)
Щільність паперу	80
Шрифт	Текстовий редактор Times New Roman

	Кегль 14 (таблицях – 12)
Міжрядковий інтервал	1,5 (у таблицях- 1)
Вирівнювання	По ширині
Абзацний відступ	1.25
Поля	Верх, низ, праве і ліве – 20мм
Таблиці	Розмір шрифту – 12 кегль, міжрядковий інтервал – 1,0.

2.Нотатки до індивідуальної реалізації змісту діяльності здобувача вищої освіти під час виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти (групи раннього віку)

Знайомство з адміністрацією ЗДО передбачає проведення професійного діалогу з директором, старшим вихователем-методистом, якщо така посада передбачена в садку, вихователем-наставником. Професійний діалог-це система запитань і відповідей за певною галуззю знань, у процесі якої розкривається її специфіка в конкретній формі і ситуації. Професійний діалог здобувача освіти практиканта та директора ЗДО (закладу дошкільної освіти)/ інших членів педагогічного колективу може відбуватися у формі конструктивної співпраці між ними через постановку системи запитань і вичерпні відповіді з обох сторін. Здобувач освіти розповідає про себе, про мету і завдання практики, її тривалість і просить розповісти про ЗДО, який став для нього базою практики. Орієнтовні запитання такого діалогу:

- Скільки часу функціонує заклад?
- Скільки дітей його відвідує, скільки груп функціонує в ЗДО та за яким принципом здійснено розподіл дітей по групах?
- Які нормативно-правові документи регламентують діяльність закладу?
- Скільки педагогів працює в садку? Які фахівці вузького профілю беруть участь у освітньому процесі даного ЗДО?
- Чи реалізуються в закладі завдання інклюзивної освіти, яким чином?
- Як ЗДО співпрацює з батьками вихованців?
- Які інноваційні методики впроваджуються в роботі закладу?
- Чи спостерігалися в роботі закладу прояви булінгу між учасниками освітнього процесу, які дії здійснювалися, щоб протидіяти йому?
- Скільки в садку є груп раннього віку? Яка їх наповнюваність?
- За якими освітніми програмами працюють групи раннього віку?
- Які інноваційні методики використовуються в групах раннього віку?
- Чи є в групі раннього віку діти, що потребують особливих освітніх потреб і догляду?

Директор, у свою чергу, може ділитися своїм досвідом та знаннями з майбутнім педагогом, розповідати про досягнення досвідчених педагогів та вихованців, давати поради та рекомендації практиканту щодо набуття професійних умінь і навичок роботи з дітьми раннього віку. Такий діалог сприяє взаємному обміну ідеями, що допомагає покращити якість практичної підготовки майбутнього вихователя.

Примітка. Професійний діалог здійснюєте не тільки у перші дні практики, а й упродовж практики. Питання для кожної бесіди добирайте за принципом тематизму (сьогодні я веду розмову про інклюзію, іншим разом – про умови та матеріально-технічне забезпечення). Відповідно до теми й формуєте блок запитань (до 5). Будьте готові підтримати розмову, а не тільки отримувати інформацію.

Складання індивідуального графіка виконання завдань виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти (групи раннього віку) має поетапно відображати весь зміст програми практики. Графік має бути складеним не пізніше 3 дня перебування в ЗДО, узгодженим з вихователем-наставником і керівником практики від університету. Графік є

допуском здобувача вищої освіти до подальшого проходження виробничої педагогічної практики.

Ознайомлюючись із розвивальним середовищем групи і ЗДО, варто звернути увагу на матеріально-технічну базу (наявність структурних підрозділів в ЗДО та їх забезпеченість, естетичність та інформативність коридорів, холів, наявність музичної і спортивної зали і їх оснащення (забезпеченість спортивними атрибутами, знаряддями, музичним інструментом для дорослих, аудіо й відеотехнікою, інструментами-іграшками тощо). У групах вивчаємо наявність розвивальних осередків, їх наповнюваність, розміщення, можливість вільного доступу дітям та міру активності дітей у них. Щоб виявити відповідність віку дітей і відповідність забезпечення, попередньо потрібно підготуватися для цього, а саме: ознайомитися із Примірним переліком ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти, визначеним у Листі МОН від 19 грудня 2017 року, № 1673 (<https://www.google.com/search?q=%D0%9B>). Про «Складові розвивального простору у груповому осередку ЗДО» читайте тут: https://kprmk.gov.ua/public/img/.../oseredki_u_dnz.docx_2012_11_60.pdf. Про умови універсального розвивального середовища в групах, які відвідують діти з особливими освітніми потребами можна дізнатися за посиланням: <https://vseosvita.ua/library/realizacia-principiv-universalnogo-dizajnu-v-umovah-inkluzivnih-grup-zdo-441912.html>.

Звертаємо увагу на дотримання санітарних вимог (достатня площа, освітленість, кольорова гама та її насиченість, дотримання режиму провітрювання, прибирання тощо). Варто оглянути і прилеглу територію на наявність ігрових і спортивного майданчиків, альтанок, різноманітного спортивно-розважального приладдя (гойдалок, павутинок, турніків, столика, лав тощо), наявність городів, куточків лісу та саду, де діти спостерігатимуть за сезонними змінами, матимуть змогу досліджувати процеси росту і вирощування рослин тощо. Враховуючи ситуацію воєнного стану в країні вивчаємо питання наявності укриття та їх оснащення, які також мають бути відповідно обладнані оскільки діти там іноді можуть перебувати тривалий час.

Спостереження за роботою вихователя здійснюється упродовж його робочого дня (зміни, у яку він працює) і вимагає аналізу та узагальнення позитивного педагогічного досвіду, що сприяє засвоєнню здобувачем вищої освіти ефективного методичного інструментарію (принципів, методів, прийомів, педагогічних умов тощо). Увага звертається на: організацію дітей до певної форми роботи з ними, мотивацію до виду діяльності та теми, яка розглядатиметься, вміння зацікавити дітей і утримати їхній інтерес, відповідність режиму та часовим межам режимного процесу/навчального заняття, емоційний стан дітей, їх активність (рухова, мовленнєва, інтелектуальна), стиль спілкування педагога з вихованцями, відповідність теми і форми роботи календарному плану, реалізацію триєдиної мети (навчальна, розвивальна, виховна), яке місце займає ігрова діяльність, достатність і доцільність ігор у роботі з дітьми, сюрпризні моменти, специфіку їх подачі дітям, засоби навчання (іграшки, ілюстрації, картинки тощо). У щоденнику психолого-педагогічних спостережень вказуються і недоліки, власне бачення на їх вирішення.

Самостійне проведення пробних та залікових занять відповідно до попередньо складеного графіка передбачає написання планів-конспектів пробних занять, які записуються в окремому зошиті, і залікових занять, які друкуються на стандартних аркушах формату А4. План-конспект кожного залікового заняття складається заздалегідь, узгоджується і підписується вихователем та подається методистові від ЗВО на підпис не пізніше як за два дні до його проведення. Дата проведення заняття має відповідати календарному планові вихователя. В один день не повинно бути більше двох залікових занять. З метою оптимізації освітнього процесу на заняттях, здобувачем освіти добираються й виготовляються наочні й дидактичні посібники, роздатковий матеріал, мультимедійні засоби, які використовуються у роботі з дітьми і додаються (по можливості) до конспектів проведених занять.

На заліковому занятті, крім вихователя чи фахівця вузького профілю (якщо це заняття з фахових методик) можуть бути інші здобувачі вищої освіти, а також методист ЗДО. Після

закінчення залікового заняття проводиться його обговорення, на якому першим надається слово для самоаналізу тому, хто проводив заняття. *Самоаналіз* передбачає виявлення усвідомленості здобувачем освіти рівня реалізації триєдиної мети і завдання залікового заняття, ефективності використаних методів і прийомів у процесі роботи, продуктивності засвоєного матеріалу, дотримання структури заняття та його часових меж тощо. Оцінка за заняття виставляється на титульній сторінці плану-конспекту.

Типові помилки вихователя на занятті тут: <http://leleka.rv.ua/33-typovyh-pomylykyyh-vyhovatelya-na-zanyatti-pedagogichne-nastavnytstvo-dlya-vyhovateliv-pochatkivciv.html>. Не допускайте їх у своїй роботі.

Один день у першій половині дня та один день – у другій половині, здобувач вищої освіти проводить **залікові режимні процеси**, плани-конспекти яких також узгоджуються із керівниками практики від бази практики і від університету, підписуються ними, подаються у друкованому вигляді на аркушах А4 у загальній папці. Залікові заняття в цей день проводити не варто. Також не слід проводити кілька залікових форм роботи в один день. Після проведення режимного процесу відбувається обговорення побаченого з тими, хто був присутнім на занятті. Йому передує знову ж таки самоаналіз. Оцінка виставляється на титульному аркуші конспекту. Аналогічно відбувається підготовка, оцінювання та оформлення документації щодо проведеної індивідуальної роботи з дітьми у I / II половині дня. Про організацію індивідуальної роботи з дітьми читай тут: <https://oplatforma.com.ua/article/15847-organizatsiya-individualnoi-roboti-z-ditmi-doshkilnogo-vikuc>

Конспекти/сценарії виховних заходів здобувач освіти розробляє самостійно після консультації з вихователем чи фахівцями вузького профілю. Готуючи чистовий варіант, повторно консультується. У вільний від роботи час тренується, працює над дикцією виразністю мовлення, запам'ятовуванням послідовності етапів проведення заходу та тексту, який буде говорити під час заходу. Доцільно було б попрацювати над собою перед дзеркалом з метою увиразнення міміки, жестів, пози. Проводить захід самостійно, після чого здійснюється самоаналіз його ефективності.

Здобувач освіти додатково може брати участь у спільній із педагогами закладу розробці сценарію не запланованого в індивідуальному графіці. Схвальною є *участь здобувача освіти у сюрпризних моментах*, ініціювання з його боку щодо моделювання і виготовлення костюмів дійових осіб, оформлення святкової зали чи ігрового майданчика, виготовлення ігрових атрибутів, декорацій тощо.

Ознайомлення з методичним забезпеченням групи раннього віку передбачає ознайомлення з освітніми програмами, за якими працюють групи раннього віку, методичною літературою і пресою для них, які є в методичному кабінеті. Методичне забезпечення вікової групи у контексті завдань цього виду практики – це зібрання методичних посібників, розробок конспектів занять та інших заходів, методичні поради, інструкції, підшивки педагогічної преси, якими користується вихователь дітей раннього віку при підготовці до занять та інших видів роботи з дітьми. Скласти каталог цих матеріалів означає їх опис, бажано по розділах: *освітня діяльність* (матеріали з планування, конспекти занять, режимних процесів, наочно-дидактичні посібники, циклограми спостережень тощо); *виховна робота* (плани виховної роботи, розробки і збірки сценаріїв заходів, етичних бесід, циклограм і збірників ігор різного спрямування для дітей раннього віку); *робота з батьками* (планування, методичні поради, стенди, розробки усних форм роботи та вірці наочного контенту); *інклюзивна освіта* (описуємо всі матеріали, які є в методкабінеті з цього аспекту діяльності). Форма опису – за зразком вихователя-методиста, або:

Якщо книжка, то:

Ванжа С., Валасова Т. Карти педагогічного аналізу й контролю освітнього процесу в ДНЗ. Харків : Ранок, 2022. С 112 с.

Якщо це стаття із журналу, то пишемо так:

Нерянова С. Дошкільня України в умовах війни. *Дошкільнє виховання*, 2023 . № 1. С. 4-5.

Примітка: до каталогу заносимо лише найдоцільніші і новіші матеріали (не менше 5 найменувань до кожного розділу), якщо мова йде літературні джерел – то їх видання має бути за останні 5(8) років. Про правові засади методичного забезпечення освітнього процесу в ЗДО йдеться тут: <https://vseosvita.ua/c/vseosvita/post/6688>

Робота із сайтом ЗДО передбачає ознайомлення з інформацією про різні аспекти функціонування закладу, сприяє формуванню умінь аналізувати, порівнювати, зіставляти. Продивіться рубрики виставлених матеріалів, визначіться зі спрямуванням матеріалів, які ви хочете подати на сайт, проконсультуйтеся з методистом чи директором ЗДО, яка інформація на часі буде актуальною, в якому обсязі, для якої категорії відвідувачів сайту. Підготувавши, дайте на перевірку педагогу-наставнику.

Виконання індивідуального (творчого) завдання вимагає обізнаності із потребами сучасного дошкілля, креативного мислення, творчості у його виготовленні/створенні, вміння описати і продемонструвати роботу з ним. Визначитися з темою індивідуального завдання допоможуть опрацювання новітньої методичної літератури, педагогічної преси (за останні 2-3 роки), вивчення педагогічного досвіду досвідчених вихователів, відвідування професійних блогів педагогів-дошкільників, освітніх платформ, сайтів ЗДО, інших джерел інформації. Для дослідження/розробки можна обирати тему, яка Вам найменше відома з метою дізнатися про не більше і розповісти про це іншим, яка добре відома, але відчуваєте її недовершеність (можна ще те і те, так і так..., можна інакше, ніж я бачила і знала). Основний критерій вибору теми – ваш інтерес до неї і актуальність для вашого професійного становлення, а відтак і для дошкільної освіти загалом. Можна розглядати і тему, не внесену в перелік орієнтовних, але попередньо узгодивши її з керівником практики від Університету.

Загальні вимоги до оформлення документації: відповідність форми – змісту (поданим зразкам, кількість, обсяг, достовірність інформації), дотримання технічних вимог, які вказані у програмі після переліку звітної документації), граматично і стилістично правильне оформлення думки, засвідчення підписами (особистого, наставника, директора, керівників практики від університету), в узагальненому щоденнику – підписами і печатками директора ЗДО, який є базою практики.

Циклограма (від грецького *kuklos* – коло та *gramma* – письмовий знак, риска, лінія) – це певна система організації виробництва, що складається з послідовності визначених циклів, які здійснюються у строгій відповідності до певного графіку. До функцій, які засвідчують циклічність відносять планування, організацію та контроль. Окрім цього, також виокремлюють передбачення, програмування, керівництво, мотивацію, встановлення завдань та інструктаж, стимулювання, оцінку роботи, облік, аналіз, координацію, регулювання тощо.

Циклограма рухливих ігор – табличний план проведення з дітьми ігор на певний період, де у лівій колонці вказано назви ігор, у верхній горизонтальній стрічці – дати проведення, чи місяць, а у клітковому полі (колонки, утворені на перетині горизонтальних і вертикальних ліній) ставляться «+». Взірець циклограми рухливих ігор на рік (<https://vseosvita.ua/library/ciklograma-ruhlih-igor-z-ditmi-rannogo-doskilnogo-viku-266371.html>). Взірець циклограми на місяць. (<https://vseosvita.ua/library/ciklograma-ruhlih-igor-z-ditmi-rannogo-doskilnogo-viku-266371.html>)

2. Титульна сторінка папки з документацією

Міністерство освіти і науки України
 Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
 Педагогічний факультет
 Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

з виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти
 (групи раннього віку)

здобувач (а/ки) _____ курсу групи _____
 шифр

_____ форми здобуття вищої освіти
 денної/ заочної

спеціальності 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта. Логопедія
 Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

 ПІБ студента в родовому відмінку

База практики: _____
 вписати повну і правильну назву своєї бази практики

Термін практики: з _____ по _____

Загальна оцінка _____

Керівники практики з:

з фаху	_____	_____	_____
	оцінка	підпис	прізвище

дитячої психології	_____	_____	_____
	оцінка	підпис	прізвище

дошкільної педагогіки	_____	_____	_____
	оцінка	підпис	прізвище

Кам'янець-Подільський
 202__р.

3. Таблиця розподілу балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти за виконану роботу та звітну документацію

(наклеюється на зворотний бік титульної сторінки папки)

№ з/п	Документація залікових видів роботи	Максимальна кількість балів	К-ть балів, які отримав студент
I	Змістовий модуль 1. Організаційно-методична робота	15	
	Перелік документації вихователя з короткими (до 5 речень) анотаціями до кожного документа (оформити у таблицю).	3	
	Світлина плану роботи вихователя на 1 місяць (у період практики). Опис структури та змісту цього плану (загальну кількість занять, кількість в день, вказати тематики, принцип планування тем і видів діяльності).	3	
	Матеріали для розміщення на веб сайті ЗДО (консультації, повідомлення на одну з актуальних тем розвитку дітей раннього віку, добірки поетичних творів, дидактичних ігор тощо). Матеріал може бути для батьків, дітей, педагогів.	5	
	Каталог наявного методичного забезпечення для дітей раннього віку в ЗДО (групі і методичному кабінеті). Це можуть бути: література та педагогічна преса, методичні розробки, дидактичні та наочні посібники тощо. Підрозділом каталогу мають бути матеріали з інклюзивної освіти в ЗДО.	4	
	Інші види роботи описуються у звіті.		
II	Змістовий модуль 2. Освітня робота	25	
	Записка «Функції вихователя на заняттях з музики і фізкультури у групі раннього віку».	1	
	Комплекси ранкової гімнастики на свіжому повітрі (1) та у приміщенні (1).	1	
	Конспекти залікових занять (5): з мовленнєвого розвитку (1), сенсорно-пізнавального (2: ознайомлення з предметним довкіллям і ознайомлення природним довкіллям), з фізичного розвитку/валеології (1), з художньо-естетичного розвитку (1).	15	
	План проведення рухливих ігор на 1 місяць практики у формі циклограми	1	
	Збірка ігор для сенсорно-пізнавального розвитку з урахуванням усіх його напрямків (дизайн довільний).	2	
	Конспекти прогулянки у I або II половині дня.	3	
	Картотека спостережень під час прогулянок на 2 тижні (вказати мету і фрагменти однієї із бесід, що використовувалися у роботі з дітьми).	2	
	Інші види виконуваної роботи описуються у звіті.		
III	Модуль 3. Виховна робота	15	
	Усна форма роботи з батьками (конспект).	3	
	Наочна форма роботи з батьками (опис або фото).	3	
	Сценарій виховного заходу (свята чи розваги).	5	
	На вибір конспект індивідуальної форми роботи, спрямованої на викорінення небажаних проявів поведінки дітей (впертість, вередливість, жадність, агресивність тощо) або конспект спільної ігрової діяльності /ситуації спілкування, спрямованої на адаптацію дитини до умов	4	

	групи, ЗДО.		
IV	<i>Модуль 4. Психологічна робота</i>	15	
	1. Проведення спостереження за одним із об'єктів: мовлення дитини раннього віку; предметна гра дитини раннього віку; прояви пізнавальної активності дитини раннього віку; взаємодія дитини раннього віку з ровесниками; продуктивна діяльність дитини раннього віку; побутова діяльність дитини раннього віку. 2. Аналіз продуктів діяльності дітей (ліплення фігурок із тіста або пластиліну; малюнки фарбами, олівцями, крейдою). 3. Складання рекомендацій для педагогів та батьків щодо роботи з дітьми раннього віку.	15 (5+5+5)	
V	<i>Модуль 5. Індивідуальне наукове (творче) завдання</i>	10	
	Виконане індивідуальне (творче) завдання	10	
	<i>Підведення підсумків виробничої педагогічної практики в групах раннього віку</i>	20	
	Узагальнений щоденник практики. Звіт про проходження практики з фото додатками; Виступ-захист практики.	(5+10+5)	
	Разом	100	

5. Оформлення узагальненого щоденника практики (A5)

5.1. Титульна сторінка щоденника практики (формат A5)

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Виробнича педагогічна практика в закладах дошкільної освіти
(групи раннього віку)

повна назва практик

здобувач (а/ки) вищої освіти _____

ПІБ у родовому відмінку

Кафедра _____ *теорії та методик дошкільної освіти* _____

Галузь знань _____ *01 Освіта / Педагогіка*

Спеціальність _____ *012 Дошкільна освіта* _____

за освітньо-професійною програмою _____ *Дошкільна освіта. Логопедія*

___ курс, група _____

шифр¹

202___20___ н.р.

5.2. Зразок оформлення 2-ї сторінки щоденника практики (формат A5)

¹ Вписати потрібно

Здобувач (ка) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув (ла) у _____ ЗДО № _____
_____ 2

«__» _____ 202__ р. ³

Директор ЗДО

_____ 4
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув із ЗДО № _____ 5

«__» _____ 202__ р. ⁶

Директор ЗДО

_____ 7
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

² Заклад дошкільної освіти в який направляється здобувач за наказом

³ Дата початку практики за наказом

⁴ Прізвище, ім'я, по-батькові директора (завідувача) ЗДО

⁵ Заклад дошкільної освіти в який направляється здобувач за наказом

⁶ Дата закінчення практики за наказом

⁷ Прізвище, ім'я, по-батькові директора (завідувача) ЗДО

**5.3. Календарний графік проходження практики
(3-4 сторінки узагальненого щоденника)**

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики						Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Знайомство з органами адміністрації закладу, вихователем-наставником, педагогічним колективом, дітьми.	+						Виконано
2.	Ознайомлення з посадовими інструкціями вихователя і помічника вихователя.							
3.	Ознайомлення із ЗДО, його розвивальним середовищем, режимом роботи ЗДО та групи раннього віку.	+	+					Виконано
4.	Ознайомлення з документацією вихователя групи раннього віку, опис його.	+	+					Виконано
5.	Складання та затвердження індивідуального графіка проходження практики.	+						Виконано
6.	Ознайомлення з предметно-розвивальним середовищем групи раннього віку.	+	+					
7.	Ознайомлення із сайтом ЗДО. Підготовка матеріалів на сайт.	+			+		+	Виконано
8.	Вивчення методичного забезпечення освітнього процесу в групі раннього віку, педагогічному кабінеті. Складання каталогу. Визначення теми індивідуального (творчого) завдання.	+	+	+	+			Виконано
9.	Спостереження за освітнім процесом в групі раннього віку, участь у ньому.	+	+	+	+	+	+	Виконано
10.	Участь в організації режимних процесів, допомога вихователю у підготовці до занять.		+	+	+	+	+	Виконано
11.	Проведення пробних занять.		+	+	+			Виконано
12.	Проведення ранкової гімнастики, гімнастики на свіжому повітрі.			+	+	+		Виконано
13.	Проведення режимних процесів і залікової прогулянки у I або II половину дня				+			Виконано
14.	Укладання картотеки спостережень та збірки ігор.							
15.	Проведення залікових занять.				+	+		Виконано
16.	Виконання завдань із дошкільної педагогіки.	+	+	+	+	+		Виконано
17.	Відвідування виховних і методичних заходів у ЗДО.	+	+	+	+	+	+	
18.	Вивчення питання інклюзивної освіти в ЗДО.	+	+					
19.	Організація індивідуальної							
20.	Виконання завдань із дитячої психології.	+	+	+	+	+	+	Виконано
21.	Виготовлення індивідуального (творчого) завдання		+	+	+	+	+	Виконано
22.	Систематичне відвідування занять вихователя та фахівців вузького профілю. Спостереження. Аналіз.	+	+	+	+	+	+	Виконано
23.	Підведення підсумків практики, самоаналіз виконаної роботи, рефлексія набутого досвіду. Оформлення звітної документації. Підготовка до захисту практики						+	Виконано

Керівники практики:

від університету
(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

від бази практики
(підпис)

(прізвище та ініціали)

5.4. Зразок

ведення робочих записів у щоденнику під час проходження педагогічної практики

(5-8 сторінки щоденника)

I тиждень («__» _____ 202__р.)

Ознайомилася із ЗДО №__ «____», режимом дня, офіційним сайтом ЗДО. Познайомилася із директором (вказати ПІБ), педагогічним колективом ЗДО, вихователями (вказати ПІБ) та дітьми групи раннього віку, за якою була закріплена на період практики.

Ознайомилася з режимом роботи групи раннього віку (____ годинний робочий день, скільки занять у розкладі, які режимні процеси туди включені).

Ознайомилася із документацією, яку веде вихователь дітей раннього віку (вказати назви), написала короткі анотації до кожного із документів.

Відповідно до календарного плану вихователя склала індивідуальний графік виконання завдань практики, узгодила його з керівниками практики від університету та бази практики.

Ознайомилася із сайтом ЗДО, вивчала структуру і наповнення підрозділів.

Ознайомилася із розвивальними середовищем групи (коротко описати, що туди входить, як виглядає, у якому стані).

Ознайомилася із методичним забезпеченням освітнього процесу в групі раннього віку, куди входять: наочні й дидактичні посібники, розробки занять, методична й дитяча література тощо (навести кілька прикладів).

Працювала з педагогічною пресою (назвати кілька видань), методичною літературою у методичному кабінеті з метою визначення теми індивідуального творчого завдання та добору матеріалів для проведення режимних процесів і пробних занять.

Спостерігала за роботою вихователя в групі упродовж дня.

Відвідала такі заняття (вказати розділ програми і тему) і такі режимні процеси: (вказати); здійснила аналіз роботи методів, прийомів і засобів роботи з дітьми раннього віку у різних видах діяльності.

Спостерігала за стилем спілкування вихователя з дітьми та вихователя з батьками (що помітила)

Допомагала у проведенні ранкових зустрічей, організації дітей до сніданку, занять, обіду, сну, полуденку.

II тиждень («__» _____ 202__р.)

Продовжувала спостерігати за роботою вихователя у I і II половину дня, організацією спілкування з дітьми, брала посильну участь у проведенні режимних процесів (назвати, у яких саме, та що саме робили).

Спостерігала за роботою музичного керівника та інструктора з фізкультури, відвідавши заняття (якщо такі є в ЗДО)

У II половині дня організувала в групі колективну діяльність (вказати яку саме та на яку тему і що саме робили, як реагували діти, якого результату було досягнуто), (розповідали казки, вивчали потішки, гралися в рухливі ігри тощо – конкретизувати, що саме робили, вказати назви).

Продовжувала працювати над розробкою дидактичного посібника (вказати назву).

Підготувала і провела пробне заняття з (вказати розділ програми і тему).

Працювала над розробкою форм роботи з батьками (вказати якою).

Здійснювала психологічне дослідження (що саме).

Розробила і провела комплекс ранкової гімнастики з султанчиками (вказати назву комплексу).

Подібними чином, опираючись на складений графік (сторінка 3-4 узагальненого щоденника А5, розписуємо виконувану роботу упродовж тижня: вказуємо назви і проведених заходів, конкретизуємо обсяг роботи з виготовлення дидактичного посібника, збірок рухливих ігор та малих фольклорних жанрів; вказуємо яку роботу виконували з батьками, з якою метою повторно працювали із сайтом, які саме режимні процеси проводили у парі з вихователем та самостійно, які матеріали, прийоми використовували для ефективності виховного процесу тощо.

III тиждень (____ _____ 202__р.)

IV тиждень (____ _____ 202__р.)

V тиждень (____ _____ 202__р.)

VI тиждень (____ _____ 202__р.)

На останньому тижні пиште про те, яку звітну документацію готували, здійснюєте короткий самоаналіз проведеної роботи упродовж всієї практики (що вдалося, запам'яталося, вразило, вдалося, не вдалося тощо).

Примітка. Цей текст орієнтовний, він має бути у кожного свій відповідно до складеного індивідуального графіка (яку роботу і на який тиждень ви запланували – відмітили «+», про те і пиште. Розписуємо ширше, конкретизуємо виконану роботу).

5.5. Зразок написання відгуку і оцінки роботи студента на практиці

(пише особа, яка оцінювала практику – вихователь-наставник, методист чи директор ЗДО)

Орієнтовна схема написання відгуку (характеристики) на здобувача освіти-практиканта:

1. Прізвище, ім'я, по батькові здобувача. ЗДО і група, де він проходив педагогічну практику на посаді вихователя дітей раннього віку, терміни практики.
2. Рівень теоретичної підготовки та вміння використовувати її на практиці.
3. Уміння здійснювати освітню й виховну роботу з дітьми раннього віку.
4. Уміння організовувати дітей на різні види діяльності, керувати їх увагою і активізувати розумову активність, викликати інтерес до знань; соціалізувати їх.
5. Рівень оволодіння практикантом методикою організації всіх видів діяльності в ЗДО.
6. Уміння проводити індивідуальну роботу з дітьми та роботу з батьками.
7. Позитивні сторони і основні прогалини у теоретико-практичній підготовці практиканта.
8. Ставлення здобувача освіти до виконання обов'язків та його дисциплінованість.
9. Педагогічна культура та фахова компетентність здобувача освіти-практиканта.
10. Загальна оцінка за практику на посаді вихователя: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»

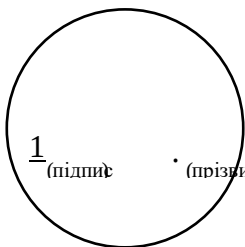
Приклад:

Здобувачка ППБ проходила педагогічну практику на базі (повна назва ЗДО) з __ по __ жовтня 202__ року.

Під час практики продемонструвала (глибоку, достатню, слабку) теоретичну підготовку з психолого-педагогічних дисциплін дошкільної освіти, сформованість особистісних якостей, необхідних вихователю дітей дошкільного віку (вказати яких саме).

Далі характеризується здатність до спілкування з колегами та дітьми, участь у житті групи, рівень проведення спільної організованої діяльності дітей, здатність організовувати дитячий колектив та працювати індивідуально з кожною дитиною), використання інноваційних методів та прийомів роботи з дітьми дошкільного віку. Наприклад, проведенні здобувачкою форми організації життєдіяльності дітей визначалися чіткою спланованістю, умінням зацікавити дітей, ілюструванням власноруч виготовлених навчальних посібників, мовленнєвим матеріалом. Варта уваги здатність здобувачки кваліфіковано організовувати колективну діяльність, зокрема ігрову (образотворчу, комунікативну тощо, проводити виховну роботу, налагоджувати контакти з вихованцями, колегами, підтримувати дисципліну в групі). Здобувачка активно включалася у проведення режимних моментів, допомагала вихователю у підготовці і проведенні різних форм роботи з дітьми тощо

Також у характеристиці вказується ставлення здобувача до роботи, дисциплінованість, позитивні якості, які свідчать про її професійну придатність. (Здобувачка тактовна, сумлінна, відповідальна, дисциплінована, толерантно сприймала зауваження керівника, методиста ЗДО та вихователя, творчо підходила до вирішення педагогічних завдань, любить дітей, має хист до педагогічної діяльності. Зарекомендувала себе перспективним молодим фахівцем).

1
(підпис)

* (прізвище та ініціали)

Рекомендована оцінка

відмінно, добре, задовільно) (підпис)

(ППБ особи, яка писала відгук)

Керівник практики від організації, установи _____

Дата закінчення практики «__» _____ 202__ року

На останній сторінці щоденника (формату А5) записи роблять керівники практик від фахової кафедри та інших кафедр університету.

Примітка: студент не заповняє поля сторінки щоденника, де є:

- відгук й оцінка роботи студента на практиці (с. 9).
- підписи засвідчуються печаткою ЗДО.

6. Таблиця опису документації, яку веде вихователь дітей раннього віку

№ з/п	Назва документа	Анотація <i>(про що він, для чого, коли і як пишеться, які має розділи тощо)</i>
1	Журнал обліку та відвідування дітей	
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

7. Зразок оформлення конспектів залікових форм організації життєдіяльності дітей раннього віку

Титульна сторінка конспекту заняття

До проведення допущено

(дата)

Вихователь _____

КОНСПЕКТ

залікового (заняття свята, розваги) — вибрати потрібне

з _____

(розділ програми/ змістова лінія)

на тему : « _____ »

проведеного (ої): _____ 202__ року

(дата)

____ у _____

(вікова група, її назва, ЗДО № та його назва)

здобувачем вищої освіти-практикантом _____ курсу, _____ групи

педагогічного факультету

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

_____ (прізвище, ім'я, по батькові в орудному відмінку)

Оцінки:

Вихователя _____

керівника практики з фаху _____

202__ р.

8. Схема написання конспекту заняття

Тема заняття:

Мета (програмовий зміст заняття) триєдина (навчальна, розвивальна, виховна):

Обладнання (матеріал, необхідний для заняття):

Вид заняття (за спрямованістю змісту – предметне, інтегроване, тематичне тощо) – вибрати потрібне.

Тип заняття (кількісний склад – індивідуальне, індивідуально-групове, групове, фронтальне) – вибрати потрібне.

Попередня робота з дітьми: перерахувати всі форми роботи в щоденному житті, які готують дітей до сприймання матеріалу на занятті.

Хід заняття:

1. *Вступна частина* (початок заняття): детально описати методичні прийоми та зміст роботи, спрямовані на організацію переходу дітей від ігрової чи побутової діяльності до навчання, зосередження уваги дітей та зацікавлення їх змістом заняття.

2. *Основна частина:* детально розкрити послідовність проведення всіх видів навчальної діяльності дітей на занятті, навести зміст розповідей та пояснень, запитань до дітей, описати ігрові прийоми, вправи, усі форми практичної діяльності дітей на занятті та прийоми керівництва діяльністю дітей.

3. *Заклучна частина* (підсумок заняття): описати методичні прийоми підведення підсумків заняття, навести зміст заключної розповіді вихователя.

Використана література: указати посібники, методичні розробки, хрестоматії, іншу літературу, якою користувалися під час підготовки та проведення заняття.

Підпис здобувача освіти-практиканта: _____

9. Титульна сторінка сценарію свята (розваги)

До проведення допущено

Вихователь _____
(дата)

СЦЕНАРІЙ

свята (розваги) – вибрати потрібне

на тему : « _____ »

проведеного (ої): _____ 202__ року
(дата)

у _____
(вікова група та її назва, ЗДО № та його назва)

здобувачем вищої освіти-практикантом _____ курсу, _____ групи
педагогічного факультету

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

(прізвище, ім'я, по батькові в орудному відмінку)

Оцінка _____

Підпис вихователя _____

10. Схема написання сценарію свята (розваги)

Тема:

Мета (програмовий зміст):

Обладнання: наявність та розташування меблів, декорацій, ігрових атрибутів, музичного інструменту чи комп'ютера, розміщення дітей відносно них, необхідні предмети для сюрпризних моментів, оформлення центральної стіни, інші важливі деталі обстановки.

Попередня робота з дітьми: вказати, яка робота здійснювалася у групі при підготовці до заходу.

Дійові особи: (якщо свято чи розвага містить елементи інсценізації) – ляльки, герої-актори».

Перебіг події описується у формі сценарію (послідовний виклад тексту ведучого, дійових осіб і дітей із чергуванням дидактичного, пісенно-ігрового, танцювального матеріалу, назва якого пишеться посередині аркуша в лапках, наприклад, Рухлива гра «Горобчики й автомобіль», «Веселий танок», Пісня-гра «Осінні листочки». У сценарії зазначаються входи і виходи дійових осіб (казкових персонажів), наприклад, під музику М. Дремлюги «Ой минула вже зима» до зали «залітає» Лелека; з імпровізованого лісу вистрибує Зайчик тощо.

По завершенні проводиться релаксація (вихователь з'ясовує, чи сподобалося дітям свято, за що сподобалося. Хто найбільше запам'ятався, з ким би діти хотіли ще зустрітися. Виводить моральне правило (наприклад, потрібно подружитися з водичкою, щоб не бути нечипурою тощо).

Використана література: указати посібники, методичні розробки, хрестоматії, іншу літературу, якою користувалися під час підготовки та проведення заняття.

Підпис здобувача освіти-практиканта: _____

11. 1. Завдання з дитячої психології та вимоги до їх виконання

(Розробник: Дідик Н.М., кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології освіти)

Мета: сформувати уміння проводити та аналізувати результати спостереження за дитиною раннього віку, вивчати особливості її мовлення, пізнавальну активність, взаємодію з ровесниками, специфіку продуктивної та побутової діяльності дитини раннього віку.

Завдання:

1. Проведення спостереження за одним із об'єктів: мовлення дитини раннього віку; предметна гра дитини раннього віку; прояви пізнавальної активності дитини раннього віку; взаємодія дитини раннього віку з ровесниками; продуктивна діяльність дитини раннього віку; побутова діяльність дитини раннього віку.
2. Аналіз продуктів діяльності дітей (ліплення фігурок із тіста або пластиліну; малюнки фарбами, олівцями, крейдою).
3. Складання рекомендацій для педагогів та батьків щодо роботи з дітьми раннього віку.

Документація:

1. Бланки спостережень за мовленням; предметною грою; проявами пізнавальної активності; взаємодією з ровесниками; продуктивною діяльністю; побутовою діяльністю дитини раннього віку.
2. Малюнки та аплікації дітей раннього віку та їх аналіз
3. Перелік рекомендацій для педагогів та батьків щодо роботи з дітьми раннього віку
4. Критерії оцінювання:
5. Рівень виконання Кількість балів, що відповідає рівню.

Оформлення бланку спостереження

Дата проведення _____ Місце проведення _____ Тривалість спостереження (30-40 хв.)

Об'єкт спостереження (певне психічне явище) _____

Мета спостереження _____

Дані про дитину, яку спостерігають (вік, стать, сімейне положення) _____

Зміст спостереження _____

Висновок про рівень розвитку спостережуваного психічного явища у дошкільника з рекомендаціями _____ щодо його формування _____

Наприклад, пункт бланку «зміст спостереження» за грою дітей може бути таким:

Вихователь пропонує Валі і Тамарі зіграти у «Дитячий садочок».

Тамара: «Я, Марія Сергіївна буду».

Валія: «А я буду діток годувати. (Бере на руки двох ляльок і одну дає вихователю). Я і Вам дала».

Вихователь: «Ой, як хочеться їсти». Тамара: «Зараз принесу».

Вихователь: «А що Ви нам дасте?»

Тамара: «Суп і макарони».

Вихователь (Валі. Тамара відійшла): «А мій хлопчик хоче спочатку макарони їсти».

Валія: «Зараз я йому дам. (Приносить кольорові кільця.) На, їж баранку. А ось макарони. (Дас тарілочку з кружечками від піраміди.) Смачні? Так?»

Вихователь: «Так».

Тамара приносить суп. Ставить всім тарілки – кружки – й говорить: «Їжте».

Вихователь: «А мій хлопчик вже макарони їсть».

Тамара (сердито): «Хто йому дав? Ось суп, потім я макарони принесу». (Забирає тарілку).

Вихователь: “Чому ти забрала?”.

Тамара: “Так не їдять. (Відійшла. принесла макарони – по дві цеглинки на кружечках – тарілках). А тепер я морозива зроблю”.

Завдання 2. Аналіз продуктів діяльності дітей

Студент аналізує малюнки або апікації дітей всієї групи у такому порядку:

- розподілити роботи за якістю виконання на три рівня, визначивши їх кількісне співвідношення у %; встановити критерії, за якими зроблено поділ робіт на рівні виконання;
- визначити, рівень яких психічних та особистісних властивостей дітей розкривають їх роботи;
- сформулювати рекомендації батькам щодо усунення недоліків психічного розвитку, виявлених при аналізі.
- Завдання 3. Складання психолого-методичних матеріалів для роботи з дітьми, їх батьками.
- Скласти пам’ятку (10-12 положень) «Про основні закономірності розвитку (ЗА ВИБОРОМ: сенсорно-перцептивних процесів, пам’яті, мислення, мовлення, уваги, уяви, особистості, ігрової, побутової чи продуктивної діяльності, взаємин із ровесниками або дорослими) у дитини раннього віку».
- Виготовити картки до завдань для роботи з розумового розвитку дитини раннього віку. Наприклад „Знайди трикутник (квадрат, коло)”, „Знайди такий же”, „Впізнаємо кольори”, «Більше-менше», «Під-над» тощо.

• Завдання 3.

- Складання рекомендацій для педагогів та батьків щодо роботи з дітьми раннього віку у довільному вигляді, формат А4. Друк.
- *Робота з літературою*
- При виконанні завдань студент використовує літературу із посиланням на використані джерела:
- Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) : <file:///C:/Users/Flash2018/Desktop/%D0%91%D0%9A%D0%94%D0%9E%202021.pdf>
- Виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти різних типів: монографія / С. А. Васильєва, Н. В. Гавриш, В. В. Рагозіна. за наук. ред. Н. В. Гавриш. Кропивницький : ІМЕКС - ЛТД, 2021. 226 с.
- Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років: видання 3-є доопрац. та допов. / Г.В. Бельська, О.Л. Богиніч, Н.І.Богданець-Білокаленко та ін., наукове керівництво В.О.Огнев’юк, К.І.Волинець. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2012. 498 с.
- Дуткевич Т.В. Дитяча психологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ Київ : ЦУЛ, 2012. 424 с.
- Дуткевич Т.В. Дитяча психологія. Практикум. К.: КНТ, 2018. 204 с.
- Кашук Н. Специфіка організації предметно-ігрового середовища в контексті сенсорного розвитку дітей раннього віку / Н. Кашук. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ird.npu.edu.ua/files/kachyk.pdf>
- Кононко О. Л. Виховуємо соціально компетентного дошкільника: навч.-метод. посіб. до Базової прогр. розв. дитини дошк. віку «Я у Світі». К.: Світич, 2017. 201 с.
- Кузьменко В.У. Розвиток індивідуальності дитини 3-7 років: Монографія. К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2005. 354 с.
- Павелків Р.В., Цигипало О.П. Дитяча психологія: навч. посіб. Київ : Академ-видав, 2008. 432с.

- *Звітна документація:*
- протокол спостереження;
- аналіз продуктів діяльності дітей (малюнки, аплікації);
- психолого-методичні матеріали для роботи з дітьми, їхніми батьками.
 - Звітну документацію оформити в окремих файлах із такою титульною сторінкою

11.2 Титульна сторінка оформлення документації з психології

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
Педагогічний факультет

**ЗАВДАННЯ З ДИТЯЧОЇ ПСИХОЛОГІЇ,
виконані під час проходження практики у групах раннього віку студенткою**

_____ *Прізвище, ім'я, по-батькові*
_____ групи педагогічного факультету
у період з _____ по _____
у закладі дошкільної освіти № _____ м. (с., смт.) _____

Завдання перевірено

методист практики від
кафедри психології освіти —

Оцінка _____

Дата _____

Критерії оцінки, розподіл балів на 15 балів
Розподіл балів, що присвоюються здобувачу вищої освіти:

<i>Вид діяльності студента під час практики</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Завдання 1. Протокол спостереження	5
Завдання 2. Аналіз продукції діяльності дітей (малюнки, аплікації)	5
Завдання 3. Психолого-методичні матеріали для роботи з дітьми, їх батьками	5
Разом	15

Зміст критеріїв оцінювання результатів практики:

Оцінка «*відмінно*» (15 балів) — всі завдання практики з психології виконано правильно та у повному обсязі, виявлено вміння здобувача вищої освіти застосовувати і творчо використовувати теоретичні та прикладні знання з психології, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Показано вміння застосовувати психодіагностику для виявлення стану психічного розвитку дитини раннього віку, складання рекомендацій батькам щодо формування особистості дитини з урахуванням результатів психодіагностики. Продемонстровано активність та ініціативність під час здійснення практичної діяльності. Звітну документацію подано у повному обсязі та у встановлений термін. У щоденнику практиканта зафіксовано зміст роботи з психології впродовж усього періоду проходження практики.

Оцінка «*дуже добре*» (13-14 балів) — завдання з психології виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння здобувача вищої освіти застосовувати і творчо використовувати теоретичні та прикладні знання з психології, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Показано вміння застосовувати психодіагностику для виявлення стану психічного розвитку дитини, складання рекомендацій батькам щодо формування особистості дитини з урахуванням результатів психодіагностики. Продемонстровано активність та ініціативність, але не виявлено творчого, індивідуального підходу. Звітну документацію подано майже у повному обсязі та у встановлений термін. У щоденнику практиканта зафіксовано зміст роботи з психології впродовж усього періоду проходження практики.

Оцінка «*добре*» (11-12 балів) — завдання практики з психології виконано, але неповно, в ході виконання завдань допускалися незначні помилки при обробці результатів психодіагностики дитини. Показано вміння застосовувати психодіагностику для виявлення стану психічного розвитку дитини, складання рекомендацій батькам щодо формування особистості дитини з урахуванням результатів психодіагностики. Звітна документація становить не менше 75% запланованого обсягу, оформлена згідно з вимогами. У щоденнику практиканта зафіксовано основний зміст роботи протягом усього періоду проходження практики.

Оцінка «*задовільно*» (10 балів) — завдання практики з психології виконано у неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки й прогалини. Звітна документація становить не менше 66% запланованого обсягу, неоформлена або оформлена з помилками. Щоденник невірно оформлений.

Оцінка «*достатньо*» (9 балів) — завдання з психології виконано з помилками. Усі завдання практики виконувалися, але допущені значні неточності, бракує матеріалів психодіагностики. Документація оформлена не менше ніж 60% запланованого обсягу, з помилками. Щоденник недооформлено.

Оцінка «*незадовільно*» (0-8 балів) — завдання практики з психології не виконано, виявлено несформованість вміння здійснювати відповідні види професійної діяльності. Звітна документація становить менше 60% запланованого обсягу, оформлена з помилками та подана невчасно.

12.1. Титульна сторінка звіту

Міністерство освіти і науки України
 Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
 Педагогічний факультет
 Кафедра теорії та методик дошкільної освіти

ЗВІТ

про проходження виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної
 освіти (групи раннього віку)

здобувач (а/ки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

_____ курсу групи _____

шифр

_____ форми здобуття вищої освіти

денної чи заочної

спеціальності 012 Дошкільна освіта

за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта. Логопедія

ПІБ у родовому відмінку

у _____

Повна назва ЗДО як у Наказі

з «__» _____ по «__» _____ 202__ року

Кам'янець-Подільський
 202__р.

13.2. Структура і зміст звіту про виконання завдань програми виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти (групи раннього віку)

Я (ПІБ) виробничу педагогічну практику в закладах дошкільної освіти (груп раннього віку) проходила упродовж ____ тижнів з «__» _____ по «__» _____ 202__р.) на базі (вказати повну назву ЗДО як за складеним договором, його повну назву), який знаходиться _____ (юридична адреса).

Структура звіту:

1. Мета і завдання практики (випикуємо із програми).
2. Зміст діяльності здобувача-практиканта за період проходження практики (виконана робота за змістовими модулями – їх є 5, *дивись нище*);
3. Ступінь виконання запланованих завдань відповідно до індивідуального плану та завдань практики (що виконала, що ні, що вдалося, не вдалося, які виникали труднощі, які висновки зробила тощо);
4. Висновки та пропозиції.

Звіт про зміст проведеної роботи під час практики (пункт 2) висвітлюється за такими розділами:

1. Організаційно-методична робота

Опрацювала програму практики (назвати основні розділи).

Познайомила з адміністрацією ЗДО (директор, методист, психолог, якщо такі є – вказати ПІБ).

Ознайомила із ЗДО – будівлею, структурними підрозділами, прилеглою територією, предметно-розвивальним середовищем у приміщенні (зали, групові кімнати, їх зонування та наповнюваність зон тощо) і на вулиці (ігрові і спортивний майданчики, споруди, клумби, куточки саду, городу тощо) – коротко описати.

При цьому дайте відповідь на такі запитання: чи відповідає, на ваш погляд, розвивальне середовище ЗДО та групи його спрямуванню, віку дітей, освітній програмі, дидактичним і виховним цілям сучасного ЗДО?; що, на вашу думку, є найбільш значимим у створенні розвивального середовища в ЗДО?; Які б ідеї запропонували Ви?

Познайомила з вихователем-наставником (ПІБ), помічником вихователя, вихованцями групи (вказати назву, вік, кількість дітей у групі).

Познайомила із фахівцями вузького профілю (якщо такі є в садку – музичний керівник, психолог, логопед, вихователь/інструктор із фізкультури, вихователь із іноземної мови).

Опрацювала документацію, яку веде вихователь дітей раннього віку (вказати яку і коротенько про що вона) Що це вам дало? Які вміння здобули в роботі з журналом обліку відвідування.

З якою новою для Вас психолого-педагогічною та методичною літературою ознайомилися? (Вказати назви джерел і прізвища авторів, їх цінність і актуальність для підвищення педагогічної майстерності).

З яким методичним забезпеченням групи і закладу ознайомилися? Які висновки зробили для себе? Які ідеї перенесете у свою педагогічну діяльність?

Яку тему індивідуального (творчого) завдання обрали для дослідження?

Кого обрали в якості об'єкта психологічного спостереження? Чому саме його?

2. Освітня робота

Які заняття та режимні процеси відвідали, що вразило, запам'яталося? У яких взяли участь за і за яких обставин (чия ініціатива: ваша чи педагога-наставника, чи передувала підготовка...)? Які режимні процеси провели в парі з вихователем, а які – самостійно (вказати,

назвати). Які матеріали при цьому використовували (згадати про збірку малих фольклорних жанрів).

Який вид спільної діяльності організували і провели самостійно (рухливі ігри, розглядання і слухання казок, посилену трудову чи продуктивну діяльність тощо)? (згадати про збірку рухливих ігор).

Які взаємини склалися в цей час у вас із дітьми та між дітьми. Чи було досягнуто поставлену мету?

Які пробні заняття провели (назвати кілька, вказати розділи програми, теми занять).

Які залікові форми роботи з дітьми раннього віку Ви провели? (вказати розділи програми, теми занять). Які труднощі Ви відчували при підготовці та проведенні? Які методичні прийоми, методи, сюрпризні моменти Ви використовували під час проведення цих занять ?

Чи було досягнуто поставлену мету занять.

Яку прогулянку провели (І чи ІІ половина дня, її тема і короткий зміст – що робили на ній, які види діяльності організовували)? Що вдалося, а що ні?

Які елементи досвіду навчально-методичної роботи вихователя стали Вашим педагогічним надбанням?

Як Ви оцінюєте якість своїх теоретичних знань з педагогіки, психології, окремих фахових методик, вмінь використовувати їх у процесі педагогічної діяльності? Що необхідно здійснити для їх удосконалення? Яку методичну допомогу Ви хотіли б отримати надалі?

3. Виховна робота

Чи спостерігали Ви за тим, яка виховна робота здійснюється вихователем-наставником і вузькими спеціалістами під час занять та поза ними (вказіть яка саме). Яким чином вони реалізовували виховну мету упродовж практики?

Які досягнення педагогів дітей раннього віку з виховної роботи можете відзначити?

Яку посилену участь у виховній роботі брали Ви? У чому вона полягала (що саме робили?).

Які труднощі виникали, як ви їх долали?

Яку індивідуальну роботу з дітьми проводили? У чому полягав її виховний потенціал?

Які конкретні завдання з організації виховної роботи зі здобувачами дошкільної освіти Ви реалізовували (які усні заходи проводили, чи вдалося реалізувати поставлені цілі)?

У яких виховних заходах взяли участь? Яку роль виконували? Що це вам дало?

Чи співпрацювали Ви з батьками? Яким чином? Які усні форми роботи Ви проводили з ними (вказати тему). Яку наочну форму роботи підготували для батьків, з якою метою та як ви її використовували у співпраці? Яку допомогу Вам надавав вихователь-наставник? Чи вдалося вам досягти поставлених цілей. Чи виникали проблеми?, якщо так, то як Ви їх вирішували?

4. Психологічна робота

Яке завдання з психології виконували упродовж практики? У чому полягає його користь для вас, як майбутнього фахівця? За ким і за чим спостерігали? Що побачили, з'ясували? Які діагностичні методики використовували в дослідженні, яку інформацію Ви отримали в результаті їх використання. Що це Вам дало? Що нового дізналися? Де в подальшому Вам можуть згодитися набуті знання і вміння з дитячої психології?

5. Індивідуальне (творче) завдання

Яке завдання виконували? Що стало поштовхом до вибору саме цієї ідеї? Чи виникали труднощі при його розробці (виготовленні)? Вкажіть назву, мету, вік дітей, для якого виготовлено цей посібник, відзначте варіативність (багатофункціональність) його використання. Скільки часу це зайняло? Як ви його використовували в роботі з дітьми? Які перспективи його вдосконалення?

Висновки

Яке завдання було для Вас найважчим (легким), цікавим (нецікавим)?

Які труднощі виникли у Вас під час практики? З чим Ви їх пов'язуєте: з браком теоретичних знань, несформованістю практичних умінь, неготовністю мотиваційної, емоційної сфер (або інше)?

Які успіхи під час практики для Вас є особливо важливими? З чим вони пов'язані?

Яку найголовнішу інформацію в межах професії вихователя дітей раннього віку Ви особисто для себе отримали за час практики?

Чи відчуваєте Ви особистий потенціал працювати за обраною спеціальністю? Що особисто Вам дала практика, чого нового Ви навчилися?

Чи були в процесі практики умови для самостійної діяльності, для прояву Вашої індивідуальної позиції?

Чи виправдалися очікування, які Ви пов'язували з практикою? Чи вдалося Вам реалізувати свої задуми, плани роботи?

Власна оцінка результатів проведеної роботи (вважаю, що завдання практики я виконала у повній (не повній) мірі. Ваші побажання щодо теоретичної підготовки до практики та її організації.

Після основного тексту звіту нижче пишеться:

Дата складання звіту «__» _____ 202__ року
(останній день практики)

Здобувач освіти

_____ Ім'я та ПРІЗВИЩЕ
Підпис

Керівник практики від бази практики

_____ Ім'я та ПРІЗВИЩЕ
Підпис

Орієнтовний взірець написання звіту

Я, Фокишук Анастасія Сергіївна, виробничу педагогічну практику в закладах дошкільної освіти (групи раннього віку) проходила упродовж 8 тижнів з «03» лютого по «28» березня 2025 року на базі Кіцманського закладу дошкільної освіти Кіцманської міської ради, Чернівецької області. Знаходиться заклад за адресою – м. Кіцмань, вул. Шевченка, 2 А. Директор закладу – Сухолотюк Оксана Іванівна.

Мета виробничої педагогічної практики в закладах дошкільної освіти – формування у здобувачів вищої освіти професійних умінь та навичок, особистісних здібностей і якостей, необхідних для самостійного виконання ними функцій вихователя дітей дошкільного віку; розвиток педагогічної спостережливості, критичного мислення, інтуїції, педагогічної творчості; виховання інтересу та любові до обраної професії, дітей, культури педагогічної діяльності, соціально та професійно значимих якостей, світоглядної, громадянської позиції щодо виконання функцій вихователя дітей дошкільного віку.

Завдання практики: поглиблення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання в закладі вищої освіти, творче застосування їх у практичній діяльності вихователя дітей дошкільного віку; вдосконалення вмінь і навичок працювати з нормативно-правовою документацією, що регламентує діяльність ЗДО й функціонування конкретної вікової групи, методичною літературою й педагогічною пресою, інформаційними джерелами, сайтами, блогами в соціальних мережах; вдосконалення вмінь спостерігати за педагогічними явищами, описувати їх, аналізувати, узагальнювати, робити відповідні висновки і діяти відповідно до ситуації; формування вмінь і навичок планувати освітню роботу в групах дошкільного віку, власну професійно-навчальну діяльність; формування вмінь моделювати, організовувати й самостійно проводити різні види дитячої активності упродовж дня та різні форми роботи з дітьми 4-6(7) років у I й II половину дня відповідно до сучасних вимог педагогічної науки, шукати шляхи їх оптимізації, оформляти

відповідну документацію (конспекти, сценарії); здійснювати самоаналіз проведеної роботи; формування вмінь здійснювати педагогічне керівництво самостійною й індивідуальною роботою дошкільників; формування вмінь і навичок створювати педагогічні умови для реалізації запланованих форм освітньої роботи (розробка наочних і дидактичних матеріалів, декорацій, ігрових атрибутів, оформлення/наповнення інформаційних стендів, куточків, осередків, ігрових майданчиків, оформлення святкової стіни) тощо; формування вмінь налагоджувати взаємини з вихованцями та їх батьками, з членами педагогічного колективу закладу дошкільної освіти на основі особистісно-орієнтованої моделі педагогічного спілкування; формування вмінь планувати й здійснювати просвітницько-педагогічну роботу з батьками вихованців; – вдосконалення вмінь співпрацювати з фахівцями вузького профілю в ЗДО (спостерігати за їхньою діяльністю, контактувати, виконувати функції вихователя на заняттях з музики і фізкультури); розкриття педагогічно-творчого потенціалу майбутніх вихователів, активізація пошукової діяльності, підвищення ініціативи і рівня професійної самостійності, здійснення індивідуальної і самоосвітньої діяльності (науково-педагогічної, педагогічно-творчої); стимулювання потреби систематичного підвищення професійної компетентності й аналізу та оцінки власної педагогічної діяльності, поглибленні педагогічних знань та розвитку педагогічних здібностей; формування індивідуального стилю в педагогічній діяльності, удосконалення культури педагогічної діяльності (культура мовлення, спілкування, зовнішнього вигляду, педагогічний такт); формування навички психолого-педагогічної діагностики з визначення рівня готовності дошкільника до навчання в школі; оцінювання результатів, складання звітів, враховування отриманих даних під час планування й організації освітнього процесу.

1. Організаційно-методична робота

Познайомилася з директором ЗДО Сухолотюк О.М. і вихователем-методистом Собко Л. М. яка провела інструктаж з охорони праці й безпеки життєдіяльності в закладі дошкільної освіти та правилами поведінки в умовах воєнного стану. Також вихователь-методист ознайомила мене із закладом, прилеглою територією, розвивальним середовищем. Для проходження практики мене прикріпили для проходження практики до старшої групи «Сонечко», призначили вихователя-наставника Гулій О. І. У цей день я познайомилася з вихователем, вихованцями групи та помічником вихователя.

Із проведеної бесіди з адміністрацією та екскурсії закладом і прилеглою територією, я дізналася про те, що проектна потужність закладу – 126 місць. На часі відвідує садок 120 дітей. Тут функціонує – 6 груп. Режим роботи ЗДО: п'ятиденний, з 10,5 годинним робочим днем (7.30.00 до 18.00). Тут є 2 групи – раннього віку (2-3 рік життя); 1 група – молодшого дошкільного віку (3-4 р.ж.); 1 група – середнього дошкільного віку (4-5 р.ж.); 1 група – старшого дошкільного віку (5-6 р.ж.); 1 група спеціального призначення для дітей із вадами мовлення (логопедична), яку відвідують діти 5-6 року життя.

Будівля закладу двоповерхова. Кожна вікова група перебуває в окремому груповому приміщенні, що мають індивідуальні входи, ігрові майданчики, Прогулянкові території озеленені різними насадженнями: плодовими деревами, декоративними рослинами, квітами, які цвітуть з ранньої весни до пізньої осені. Фізкультурно-ігровий майданчик оснащений спортивним драбинами різної висоти, гіркою, пісочними доріжками.

Серед структурних підрозділів у приміщенні в садку є кабінет директора, методиста, медичних працівників, кухня, харчоблок, кабінети завгоспа, комірника, діловода. У ЗДО облаштоване укриття, що відповідає усім критеріям, є протипожежний інвентар, встановлено протипожежну сигналізацію, пожежний щит. Групові кімнати і коридори світлі, оснащені інформаційними стендами для дітей, батьків, педагогів. Для занять дітей з музики й фізкультури є одна спільна зала, де є музичний центр, дитячі музичні інструменти в шафі, спортивний інвентар – м'ячі, кеглі, пластмасові кульки, килимки, драбинки, канати, (дрібний інвентар знаходиться у спеціальних нішах). Є у садку кабінет вчителя-логопеда, практичного психолога. Групи оснащені іграшками згідно типового переліку, постійно оновлюється розвивально-ігрове середовище з урахуванням інтересів дітей і відповідає їхнім віковим особливостям. Отже, в закладі створено всі необхідні умови для вирішення освітніх та здоров'язбережувальних завдань.

Освітній процес у Кіцманському закладі дошкільної освіти будується на відповідному програмно-методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами – «Дитина»; «Впевнений старт», «Україна – моя Батьківщина» – програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.

Група «Сонечко» знаходиться на 2 поверсі. Вона оснащена іграшками згідно типового переліку. Розвивально-ігрове середовище побудовано з урахуванням інтересів дітей і відповідає їхнім віковим особливостям. Групова кімната світла, є окрема спальня, санвузол, кімната для роздягання, куточок для роздачі їжі і миття посуду. Температурний режим групи відповідає нормі. Провітрювання здійснюється систематично. Вологе прибирання – також. Групова кімната озеленена кімнатними рослинами, допустимими для використання у цій віковій групі. Група старшого дошкільного віку «Сонечко» працює за освітньою програмою «Дитина» (2020р.)

Ознайомилася із перспективним і календарним плануванням вихователя, склала індивідуальний графік виконання завдань практики, узгодила його із керівниками практики від університету і вихователем-наставником. Ознайомилася й з іншою документацією, яку веде виховател-наставник - циклограмою рухливих ігор, планом

роботи з батьками, план роботи, журналом обліку щоденного відвідування дітьми групи, книгою відомостей про дітей та їхніх батьків, листками здоров'я дітей, картотекою дидактичних ігор, методичних розробок (конспекти різних видів роботи з дітьми тощо). Склала короткий анотований опис кожного із документів.

Здобула цінну інформацію та навички правильного планування роботи з дітьми раннього віку, дізналася як окремо планується робота музичних керівників, інструкторів з фізкультури й інших педагогічних працівників; довідалась як правильно заповнювати журнал здоров'я дітей за результатами обстеження дошкільників лікарем; вивідала секрет заощадження часу на пошук необхідного матеріалу до занять. Під час роботи з журналом обліку відвідування здобула вміння підсумовувати дані про відвідування дітьми групи. Ознайомилась із методичним забезпеченням групи і закладу: збірками рухливих і дидактичних ігор, дитячою літературою, наочним демонстраційним матеріалом, хрестоматіями, оновленим Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними і діючими в садку освітніми програмами.

Ознайомилась із веб-сайтом ЗДО та сторінкою у Facebook. Проаналізувала структуру сайту, яка дає багато інформації його відвідувачам, відтворила його у таблиці, доповнила свої рубрики, які на мою думку були б затребуваними відвідувачами (портфолію вихователів, наші успіхи і досягнення. Із сайту ознайомилась із документами, що регламентують протибулінгову (положення, план заходів) діяльність закладу. Опрацювала журнали «Дошкільне виховання», «Палітра педагога» (підшивки за останній рік), інтернет ресурси з метою визначення теми індивідуального (творчого) завдання. Ознайомилась із посадовими обов'язками вихователя дітей раннього віку та його помічника. Здійснила порівняльний аналіз, зрозуміла, що відповідальний за все у групі – вихователь.

Ознайомилась з методичним забезпеченням і розвивальним середовищем групи. Дійшла висновку, що група достатньо укомплектована й обладнана новими дитячими меблями (столами, стільчиками, шафами тощо), що відповідають санітарно-гігієнічним нормам та сучасним вимогам до оформлення та облаштування групових кімнат у ЗДО. Тут естетично оформлені «стіни, що говорять», достатньо інформації для батьків у роздягальні. Є чимало дидактичних і наочних посібників та ігрових атрибутів для сенсорного й рухового розвитку, сюжетно-рольових ігор, театралізованої діяльності, власні методичні розробки вихователя (конспекти занять, бесід, форм роботи з батьками), куточки живої природи, книжки, сюжетно-рольових ігор; народознавчий куточок, музично-театральний, фізкультурний куточок, та куточок для самостійної художньої діяльності. Усі ці куточки наповнені достатньою кількістю матеріалів, атрибутів, посібників, наочності. До послуг дітей цікаві навчально-розвивальні посібники та іграшки, ігрові атрибути, розміщені в осередках, що створюють умови для розвитку творчої та пізнавальної активності дошкільників. Отже, у групі, де я мала змогу проходити виробничу практику, створено всі необхідні умови для повноцінного розвитку дошкільнят та для плідної роботи вихователя.

Ознайомлення з документацією асистента вихователя (посадовою інструкцією, портфолію дитини з особливим освітніми потребами, яке він веде разом із вихователем, копією індивідуальної програми розвитку дитини (за нозологією), журналом спостережень та планом роботи з педагогів із цієї дівчинкою.

Відвідувала виховні і методичні заходи, які проводилися на той час у ЗДО, а саме: методичні наради з ознайомлення з новинками педагогічної літератури і преси., наради з підготовки до свята весни, проведення волонтерських заходів по групах тощо. Відвідувала відкриті заняття вихователів, які проводилися в контексті підготовки до педагогічної ради, взяла участь у педагогічній раді, присвяченій екологічному вихованню і сталому розвитку. Підготувала презентацію для виступу свого вихователя-наставника на тему «Формування у дітей основ екокультури та усвідомленого ставлення до довкілля».

2.Освітня робота

Спостерігала за роботою вихователя, його помічника, фахівців вузького профілю – музичного керівника, інструктора з фізкультури, практичного психолога, асистента вихователя, за взаємодією усіх учасників освітнього процесу. Звертала увагу на те, яку мету ставлять педагоги, яким чином вони її реалізують, як мотивують дітей до вивчення тієї чи іншої теми, яким педагогічним інструментарієм зацікавлюють і утримують увагу дітей. Під час проходження практики відвідала заняття з мовленнєвої діяльності, фізкультури, образотворчої і музичної діяльності. Була присутня на таких режимних процесах: ранкові зустрічі, ранкова гімнастика, підготовка до сніданку та сніданок, ігрова діяльність, навчальна діяльність, підготовка до занять, заняття, підготовка до прогулянки та прогулянка, підготовка до обіду та обід, підготовка до сну, гімнастика пробудження. При цьому спостерігала за діями вихователя, взаєминами його з дітьми та батьками. Систематично брала участь в організації дітей до режимних процесів, у всьому допомагала вихователю, окремі організовувала сама – підготовка до обіду, до сну, залікову прогулянку у І половині дня «Спостереження за кольорами зими», під час якої спостерігали за птахами, годували їх, спостерігали за рослинами, прохаживали по дорозі людьми, транспортом, який проїжджає повз садок, визначали кольори, назви їх, чим вони живляться взимку, де зимують, грали в рухливі ігри, пригадували віршики про сніг, сніжинки, визначали його на дотик.

Розповідала дітям казки перед сном та у II половину дня («Історії Вуханчика» «Курочка ряба», «Колобок»), самостійно провела комплекси гімнастики: ранкової – «Лісові звірята», гімнастики пробудження («Ніжки догори», «Літачки»), гімнастики на свіжому повітрі «Пінгвіни». Використовувала у роботі з дітьми малі фольклорні жанри – потішки, забавлянки, пестушки. Самостійно організовувала ігрову діяльність дітей (складали конструктор, грали машинками, розфарбовували контурні рисунки, гралися м'ячем та в «Перукарню», розглядали та обговорювали книжки-картинки.

Створила добірку рухливих ігор, щодня намагалася грати з дітьми. Під час прогулянок грали з дітками у такі рухливі ігри як «Попади у кошик», «Зайці і Вовк», «Доженіть мене», «Хто тихіше», «Знайди собі пару». Мета ігор – навчити дітей дотримуватися правил гри, розвивати дружні взаємини. А ще вчилися ходити один за одним, тримаючись шнурівки та «потягом». Розучила з дітьми потішку «Водичко, водичко, умий моє личко». Спілкуючись із дітьми, завжди старалася знайти до кожної дитини підхід, викликати позитивні емоції, залишити приємні спогади про себе. Діти дослухались мене, а я у свою чергу завжди старалася відповідати на запитання та виконувала їхні прохання.

Упродовж практики було проведено пробні заняття: ознайомлення з природним довкіллям на тему «Останній листочок», з сенсорно-пізнавального розвитку (предметне довкілля) – «Мої іграшки». Провела такі залікові форми роботи:

- мовленнєвого розвитку на тему «Хто нас захищає»;
- сенсорно-пізнавального розвитку (природне довкілля) на тему «Пригоди рибок»;
- заняття з фікультури «Їжачок і листопад»;
- заняття з сенсорно-пізнавального розвитку (предметне довкілля) на тему «До нас сонце завітало, все в кімнаті показало»;
- заняття з художньої літератури «Розповідання казки про Лисичку-Жадюгу».

Під час проведення занять поєднувала наочні та словесні методи роботи, застосовувала ігрові прийоми (розглядання іграшок, картин, розповіді за картинками та іграшками, читання художніх творів, бесіди, пояснення, створювала ігрові ситуації, розмовляла загадковою інтонацією голосу, використовувала елементи дидактичної гри).

3. Виховна робота

Взяла участь у постановці лялькової вистави «Зайчикова хатка» до тематичного дня волонтера, де зіграла роль Зайчика. Головною метою цього заходу стало те, щоб донести дітям, чому так важливо допомагати один одному у скрутну хвилину, не робити шкоду іншим, допомагати бездомним тваринам, людям, які цього потребують. У залі були присутні всі групи садочка та педагогічний колектив. Підготовка полягала у вивченні мною слів за сценарієм і участь у репетиціях. Зіграна роль була не важка, тому вважаю, що справилася.

У листопаді в садку проходив тиждень патріотичного виховання, метою якого було формування національної свідомості, любові до рідного краю, почуття вдячності ЗСУ. В ході тижня учасники освітнього процесу долучалися до цікавих видів роботи. Я намагалася відвідати усі ці заходи, щоб збагатити свій невеликий педагогічний досвід новими ідеями, побачити, як саме це робиться, як сприймається дітьми різного віку. Приємно вразило проведення таких заходів, як «Пісенний батл патріотичної пісні», вихвалянки «Моя патріотична краса» (педагоги), інтерв'ю «За що ти вдячний ЗСУ?» тощо. Наша група виготовляла панно з осінніх квітів «Моя Україна», я брала безпосередню участь у цій роботі і презентувала роботу для спільноти садка.

Для батьків підготувала і провела усний журнал на тему «Вплив соціального довкілля на виховання дитини». Оформила папку-пересувку для батьків «Криза 3-річного віку», розмістила на шафах у кімнаті для переодягання, щоб батьки мали змогу почитати.

Спостерігаючи за роботою педагогів упродовж дня, звертала увагу на те, як вони реалізують виховний потенціал занять, прогулянок, організації режимних процесів тощо. Вихователь завжди нагадувала дітям про те, що іграшками треба ділитися, що хлопчики мають вперед пропускати дівчаток, що не можна битися, ображати один одного, кусатися, ламати іграшки; що потрібно бути охайними, мити руки перед вживанням їжі і після туалету, прибирати своє робоче місце, складати свій одяг на стільчик, виконувати елементарні трудові доручення. Підготувала і провела розвагу для дітей «Ходить гарбуз по городу», – це був настільний театр картинок. Дітям і мені сподобалося.

4. Психологічна робота

Для психологічного спостереження обрала Олега Д. Хлопчик гарно йде на контакт, з легкістю відповідає на прості питання та задає свої, на які прагне почути відповідь, виконує прохання та слухає зауваження, шукає способи бути у спільноті дітей, гарно розмовляє на свій вік, активний, намагається все виконувати самостійно (самостійно їсть, одягається і роздягається перед сном та прогулянкою). Олег любить гратися машинками, самостійно обирає партнера для гри, ділиться іграшкою. Також відповідно до програми практики аналізувала продукти діяльності дітей (малюнки та аплікації, вироби з глини); складала психолого-методичні матеріали для роботи з дітьми та їхніми батьками: пам'ятку на 12 пунктів з теми «Основні закономірності пізнавального розвитку дитини раннього віку». Під час демонстрації пам'ятки провела бесіду на тему «Вплив сім'ї на пізнання дитиною довкілля», де розповіла чому мовлення батьків повинно бути зразковим для дитини, і що саме на них повністю покладається відповідальність за розвиток особистості дитини в перші роки життя дитини. Виготовила картки до завдань для роботи з розумового розвитку дитини раннього віку.

5. Індивідуальна (творча) робота

У сенсорно-пізнавальному розвитку дітей раннього віку є такий аспект як вивчення кольорів, засвоєння назв форм, понять «мало», «багато». Для цього я розробила гру «Прикрасть метелика» і виготовила посібник до неї. Опишу цю гру.

Мета гри: вправляти дітей у диференціації кольорів; закріпити назви кольорів; розвивати мислення, мовлення, зоровий аналізатор; закріпити знання дітей про геометричну фігуру – круг, про поняття «один» – «багато»; виховувати любов до природи.

Матеріал: зображення різноманітних метеликів, картонні метелики із прорізами у формі різних геометричних фігур та геометричні фігури різних розмірів і кольорів.

Хід гри

Перед проведенням гри діти розглядають зображення метеликів. Починаючи гру, вихователь показує дітям метеликів, кажучи при цьому, що вони прилетіли погостювати і попросити про послугу. Річ у тому, що комахам подарували кружечки різних кольорів, якими можна прикрасити їх крильця. От метелики й хочуть, щоб діти допомогли їм.

Спочатку дітям кажуть, щоб вони вибрали кружечки одного кольору. Після того, як вони це зроблять, залишається роздати їм силуети метеликів, щоб діти могли прикрасити їм крильця. Звернути увагу, що метелики дуже задоволені та дякують дітям. Після цього вихователь пропонує дітям обрати іншу геометричну фігуру і виконати те саме завдання.

Я використовувала цю гру в індивідуальній роботі з дітьми у II половині дня. Їм це подобається, так вони краще запам'ятовують і кольори і форми і поняття.

6. Висновки

Виробнича педагогічна практика в закладах дошкільної освіти (групи раннього віку) стала для мене першою сходинкою у самостійну професійну діяльність. Було нелегко зосередити увагу малюків, а тим більше утримати її, навчитися втішати і відволікати від плачу, добирати слова і вирази, які були б доступними для розуміння дітям 2-3 років. Але завдяки вмілому наставництву з боку педагогів-практиків, педагогів від університету та клопіткій роботі над собою мені це вдалося зробити. Зникло відчуття страху (я не зможу), відкрилися шляхи пошуку відповіді на питання «Як це зробити?» і «Як це пояснити?», загострилося відчуття відповідальності перед дітьми, батьками і самою собою і спалахнув – вогник інтересу до професії, любові до дітей. Вважаю, що саме це і є найбільшим досягненням моєї роботи на цій практиці. За це я дякую усім, хто причетний до того, аби з гордістю і впевненістю про це зараз говорила.

Дата (останній день практики)

Здобувач вищої освіти-практикант _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Керівник практики з фаху _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

14. Циклограма рухливих ігор для дітей молодшого дошкільного віку

Циклограма рухливих ігор на вересень місяць																															
№	Назва гри	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Ігри з ходьбою, бігом, вправами на рівновагу																															
1.	Доженіть мене																														
2.	Літаки																														
3.	Сонечко і дощик																														
4.	По доріжці																														
Н/г	Біжіть до мене																														
Ігри з повзанням та лазінням																															
1.	Не наступи на лінію																														
2.	Будь обережним																														
3.	Мавпочки																														
4.	Курочка чубарочка																														
Н/г	Курка та курчата																														
Ігри з киданням та ловінням предметів																															
1.	М'яч у коло																														
2.	Прокоти м'яч																														
3.	Цілься краще																														
4.	Упіймай м'яч																														
Н/г	Влуч у коло																														
Ігри із стрибками																															
1.	Мій дзвінкий веселий м'яч																														
2.	Зайчик біленький сидить																														
3.	Пташки літають																														
4.	Злови комара																														
Н/г	По рівненькій доріжці																														
Ігри на орієнтування в просторі																															
1.	Де подзвонили?																														
2.	Знайди прапорець																														
3.	Дзвіночок																														
4.	Відгадай: хто де кричить?																														

**15. Інструкція з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, які направляються
для проходження практики та
Правила безпеки у разі надзвичайних ситуацій**

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом від 13 січня 2021 р. № 6-ОД

ІНСТРУКЦІЯ № 111
з охорони праці та безпеки життєдіяльності
для здобувачів вищої освіти
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, які направляються
для проходження практики

1. Загальні положення

1.1. Інструкція визначає вимоги з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти, які направляються для проходження практики.

1.2. Практика здобувачів вищої освіти є обов'язковою складовою освітнього процесу в університеті та проводиться на визначених підприємствах, організаціях, установах – базах практики, які відповідають вимогам нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

1.3. Здобувачів вищої освіти направляють на практику на підприємства, організації, установи, з якими укладено договір на проведення практики.

1.4. Виконання вимог правил з охорони праці та безпеки життєдіяльності здобувачами вищої освіти під час проходження практики є обов'язковим.

1.5. До початку практики керівники практики від кафедр обстежують робочі місця здобувачів вищої освіти-практикантів.

1.6. Обов'язковою умовою допущення здобувачів вищої освіти до проходження практики є проходження ними інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності з відповідним документальним оформленням.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Здобувач вищої освіти-практикант до початку практики:

- отримує від керівника практики консультацію щодо оформлення всіх необхідних документів;
- отримує номер телефону керівника практики від кафедри для повідомлення в разі виникнення нестандартної ситуації;
- своєчасно прибуває на базу практики.

2.2. Здобувачу вищої освіти-практиканту створюють безпечні умови праці для проходження практики. У перший день практики здобувач вищої освіти-практикант на базі проходження практики прослуховує вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, первинний інструктаж на робочому місці (з обов'язковим оформленням у відповідних журналах реєстрації інструктажів) та неухильно їх дотримується.

2.3. Під час проходження практики, в процесі виконання будь-яких робіт та під час перебування на території бази практики здобувач вищої освіти-практикант дбає про особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей.

2.4. Перед початком роботи здобувач вищої освіти оглядає своє робоче місце, звільняє його від зайвих предметів, звертає увагу на небезпечні фактори.

3. Вимоги безпеки під час проходження практики

3.1. Здобувач вищої освіти-практикант виконує винятково завдання, які передбачені програмою практики.

3.2. У разі притягнення здобувача вищої освіти-практиканта до робіт, які не передбачені програмою практики, йому слід негайно повідомити про це керівника практики від кафедри.

3.3. Під час проходження практики ЗАБОРОНЕНО:

- порушувати правила внутрішнього трудового розпорядку бази практики;
- залишати робоче місце без дозволу керівника практики від бази практики, керівника практики від кафедри;
- відволікати від роботи працівників установи, які його оточують;
- у разі встановлення порушень вимог охорони праці в службовому приміщенні розпочинати чи продовжувати роботу до усунення небезпеки, якщо це загрожує життю та здоров'ю, обов'язково повідомити про це керівника бази практики;
- під час виникнення несправності обладнання та приладів (комп'ютера, ксерокса, побутових приладів тощо) самостійно їх ремонтувати, натомість потрібно негайно повідомити безпосереднього керівника бази практики та припинити роботу до усунення недоліків; заборонено виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці.

3.4. Здобувач вищої освіти-практикант зобов'язаний:

- дотримуватися дисципліни праці; берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники тощо; виконувати вимоги охорони праці, пожежної безпеки, передбачені відповідними правилами, інструкціями, наказами, розпорядженнями; тримати в порядку та чистоті своє робоче місце, не порушувати санітарні правила у приміщеннях; утримуватись від дій, які заважають іншим працівникам виконувати свої обов'язки;
- повідомляти керівника закладу/бази практики про всі недоліки, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, небезпеку виникнення травм при експлуатації обладнання, інструментів тощо);
- вжити екстрених заходів за погіршення стану здоров'я вихованця /здобувача вищої освіти (запаморочення, втрата свідомості, кровотеча з носа та ін.) (у разі проходження практики в закладах освіти), надати йому необхідну першу(долікарську) допомогу та викликати медичного працівника;
- дбати про особисту безпеку, повідомляти про погіршення стану власного здоров'я під час проходження практики.

4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

4.1. Негайно припинити роботу та повідомити керівника практики від бази практики в разі:

- погіршення особистого стану здоров'я, отримання травми;
- виникнення пожежі;
- виникнення несправностей у роботі приладів та обладнання, що використовуються для виконання завдань практики;
- вимкнення електроенергії;
- появи запаху газу тощо.

4.2. Для усунення аварійної ситуації здобувач вищої освіти-практикант виконує вказівки керівника робіт/керівника практики від бази практики, якщо це не призведе до погіршення стану його здоров'я.

5. Вимоги безпеки після закінчення роботи

5.1. Привести в порядок своє робоче місце та передати його керівнику практики від бази практики.

5.2. Після закінчення терміну практики звітувати про виконання програми та індивідуального завдання керівникові практики від бази практики.

РОЗРОБИЛА

Завідувач практики університету

Л. М. Римар

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу охорони праці

і техніки безпеки

О. Г. Чорна

Провідний фахівець юридичного сектора

Л. В. Гріх

Правила безпеки у разі надзвичайних ситуацій

«[Інструктаж «Безпека життєдіяльності учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану»](https://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/instruktazh-z-bzhd_-1.pdf)» URL : https://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/instruktazh-z-bzhd_-1.pdf.

https://youtu.be/QyMLGT_MktU

<https://youtu.be/NpbGdKeZh44>

https://youtu.be/tbrhjOr_aag

<https://youtu.be/MiFb3f6QlgM>

<https://youtu.be/8XJ4Ibusnd4>

<https://youtu.be/a9sFS6lE968>

<https://youtu.be/g3dr-JFxqcc>